Nro 57.
D. 7. Marca.
WTOREK.
ROK 1826.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.

Narodzenie Benedykta Sztuarta, Prawnuka Jana III. 1725

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Ś: P: X. *Antoni Dąbrowski* S.P. Doktor Filozofji, Professor Matematyki Uniwersytetu i Szkoły Woiewódzkiej Warszawskiej (o którego zgonie donieśliśmy wczoraj). Urodził się na *Wołyniu* 1769, a został członkiem Zgromadzenia *Piiarskiego* 1786 w *Drochiczynie*. Rozpoczął zawód nauczycielski w *Piotrkowie*. Uczył następnie w obudwu Kollegjach *Warszawskich* Matematyki, Loiki, Fizyki, Historji naturalnej. Od 1810 był Professorem Matematyki w Liceum *Warszawskiem*. Czynnym był członkiem Towarzystw, Królewsko War: przyiacioł nauk, rolniczego i elementarnego. Od utworzenia Uniwersytetu Warszaw: przez N. Cesarza i Króla ALEXANDRA, objął Katedrę *Matematyki wyższej* w wydziale filozoficznym, nie przestaiąc być dla tego Professorem szkoły Woiewódzkiej przez Zgromadzenie swoie utrzymywanej. Przed kilką laty otrzymał ozdobę Orderu S. *Stanisława* czwartej klassy. Do pamiętników *Franci: Dmóchowskiego* dostarczał wielu artykułów, a mianowicie z chemji o napoiach i pokarmach. W 1813 wydał Jeometrją podług *Lakroa* na szkoły departamentowe a w kilka lat później Algiebrę. Obadwa te dzieła od Kommissji Oś: zatwierdzone utrzymuią się dotąd iako *elementarne*. Pozostały po nieboszczyku liczne *rękopismy*, z nich najważniejsze te, podług których wykładał kurs Matematyki w Uniwersytecie. Dzieła te iako owoc długiej pracy i doświadczenia zapewnie drukiem ogłoszone będą. Oprócz zasług naukowych, znany był *Dąbrowski* z wielu cnot towarzyskich a nadewszystko z uczynków *dobroczynnych dla ludzkości cierpiącej*. W posiedzeniach, zajmował obszernemi wiadomościami, gustem i wesołym dowcipem, którym ożywiał wszelkie rozmowy swoie. Jmie X. *Antoniego Dąbrowskiego* zawsze umieszczone będzie między imionami tych *Polaków*, którzy zasłużyli się Ojczyznie w zawodzie naukowym, i iako Ludzie cnotliwi.

W Wczorajszem ciągnieniu 2giej Klassy 29ej Lote: Klass: główniejsze wygrane są następuiące. Nr 16,593 wygrał złp: 9,000, los wzięty u Józefa Maiewskiego. — Nr 11,818 zł: 4,000, u Deplera. — Nr 9,005 zł: 2,000, u Szyffa w Łęczycy. — Nr 21,306 zł: 1,500 u Lipszyca. — Nr 2,678 zł: 1,000, u Czabana. — Nr 6,478 tyleż u Flata.

Udzielono *Redakcji Kurjera* wyiątek z listu pisanego w tych dniach z *Drezna*, z którego donosimy naszym czytelnikom, że *Józio Krogulski*, grał między aktami w tamecznym teatrze i był z największemi po 3 kroć wznawianemi oklaskami przyięty. Grywał na pokoiach u wszystkich Xiążąt rodziny Królewskiej, i u Królewny *Augusty*. Król Jegomość *Saski* życzył słyszeć granie utalentowanego chłopczyny; a że w tym czasie niedaią się Koncerta u dworu, Monarcha słyszał granie *Józia* w pałacu *Morycburgu*, był nadzwyczajnie zadowolniony i udarował młodego *Wirtuoza* ko-

sztownym zegarkiem z złotym łańcuchem, przy którym znajduie się wiele pięknych dewizek. — Józio wkrótce da Koncert publiczny na swój dochód, na który iuż wcześnie zamawiane są bilety.

Tyrolski Almanach w r. 1803 w ięzyku niemieckim, donosi o sławnym Malarzu *Marcinie Teofilu Polaku*, który opuściwszy swą oyczyznę, osiadł w *Tyrolu*. Wymienione są celniejsze iego dzieła, które należą do rzędu najsławniejszych obrazów, a szczególniej w *Insbruku* w Kościele *Serwitow* obraz *Zaślubienia N. MARJI*, który zadziwia znawców i cudzoziemców; w innych Kościołach *Insbruku* znajduie się wiele obrazów rzadkiej piękności pędzla naszego *Marcina*. Są także iegoż obrazy w Katedrze Trydenckiej i innych Kościołach tego miasta, także w miastach *Male*, *Kustjon* i *Brixen*, gdzie umieraiąc zostawił znaczny fundusz dla nauki młodzi. Ten przewyborny Artysta żył w pierwszej połowie XVII wieku. Obszerniejsza wiadomość o tym Artyście znajduie się w 9 Nrze *Dziennika Warszaws*: zakończona następuiącemi wyrazy. „Niech nam wolno będzie (mówi to autor) wzmiankę o tym malarzu następuiącym domysłem uzupełnić: *Marcin Teofil*, ubogi *Polak*, w młodym swym wieku ręką przyiaciela ludzi kierowany, dostał się na naukę do malarza, najpodobniej do pogranicznego *Szląska*, a przez wrodzony, pilnością swą rozwinięty talent, wzniósł się na stopień prawdziwego artysty. Zapatruiąc się zaś z litością na położenie młodzi pomocy potrzebuiącej, zostawił dla niej powyżej wzmiankowany fundusz.“ Być może, iż odbywaiący podróże który z ziomków naszych, za danym idąc śladem, bliższe szczegóły życia iego odkryie.

Zbiór Książek najstosowniejszy do nagrodzenia lub obdarzenia nim młodzieży, wychodzący w *Paryżu* pod tytułem: Bibliothéque Chrétienne, morale et historique, ou collection de bons livres pour l'instruction et l'éducation de la jeunesse; nadszedł iuż do Księgarni N *Gliksberga* w tylu częściach ile tylko dotąd drukiem ogłoszono i sprzedaie się razem lub każda część osobno po złp: 8, nadeszłe części zawieraią: L' Ecole des jeunes Demoiselles, Histoire abr: de l'église p: Shomond, Histoire de la Religion; Anecdotes chretiennes; La Sortie de pension, ou la bonne Tante; Histoire de Théodose le grand; Vie de St: Charles Borromée; Vie de S. Vincent de Paul; Vie de Bossuet dédiée á la jeunesse; Le mentor des enfans et des adolescens, ou Maximes, traits d'Histoire et fables en vers p: l'abbé Beyer; Galerie Romaine, ou les hommes illustres de Rome.

Wczoraj zmieniła się, od tygodnia trwaiąca pogoda. — Śnieg.

z Petersburga. (*z Dziennika Petersbur:*) Zwłoki wiekopomnej pamięci Cesarza i Króla ALEXANDRA I., iuż przywieziono do miasta *Moskwy*, gdzie odbywać się będzie żałobne nabożeństwo przez dni kilka. — N. PAN oddał szefostwo *Jzumskiego* pułku Huzarów, Arcy Xciu *Ferdynandowi d'Est*. — Xże Następca *Meklemburski* wyiechał na powrot z *Petersburga* do swej ojczyzny. — Na zaświadczenie Jego Cesarskiej Wysokości Cesarzewicza, Rzeczywisty Radca stanu *Hinc* w nagrodę gorliwego sprawowania swych obowiązków, mianowany Kawalerem orderu S. *Włodzimierza* III Klassy.

ROZMAITOŚCI.

w Meczetach *Tureckich* maią się odbywać modły o szczęśliwe prowadzenie wojny z *Grekami*. — *Jbrahim Basza* lękaiąc się aby Grecy nie odebrali napowrót swych współbraci zabranych w *Elis*, kazał ich za bezcen przedawać na targu!! ale wprzód polecił aby im poodrzy-

nano nosy i uszy, które upakowawszy posłał iak zwykle *Wielkiemu Sułtanowi.* — *Wehabici* w ostatniej walce zupełnie pokonali *Egipcjan* pod *Mekką.* — Donoszą z *Moguncji*, iż d. 19 z. m. wieczorem wszczął się ogień w tamecznym teatrze w czasie ostatniego aktu traiedji *Fiiesko*, lecz przytym wypadku niezdarzyło się żadne nieszczęście, choci aż teatr był napełniony widzami, którzy na pierwsze zawołanie że się pali, wszystkiemi drzwiami cisnęli się na ulice. — w Pewnem mieście *Saskiem*, znajduie się nad drzwiami iednego domu tablica, na któréj wypisano złotemi literami „Kasyno czeladzi fabrykacji Sukien" (Klaidermacher gesellen) a dawniej było na tej tablicy czarnemi literami „Gospoda Krawiecka" — Gazety *Amerykańskie* donoszą między innemi do d. 24 Stycz: iż w *Nowym Jorku* rozeszła się pogłoska która na tamecznych mieszkańcach nadzwyczajne uczyniła wrażenie; rozniosło się albowiem iż tam zjawiło się 2ch Wróżbiarzów, którzy przepowiadali iż d. 19 Stycz: zapadnie się miasto *Nowy Jork*, młodzi i starsi zostawali w trwodze póki ten straszny dzień nieprzeszedł szczęśliwie; utrzymuią nawet że ludzie których zawsze miano za niedowiarków, stali się w ten czas wstrzemięźliwemi. — Dnia 11 m. o. wskazany został na śmierć w W. X. *Badeńskiem*, *Konrad Gaeng*, który na publicznym gościńcu zamordował i zrabował Akademika powracaiącego z domu do uniwersytetu w *Friburgu*. Scięto zbrodniarzowi głowe, a potem ią na pal wbito. — Godnem iest wspomnienia; iż w pewnej wsi w *Brabancji* liczącej do 500 mieszkańców, nieumarło w zeszłym roku iak tylko 3 osoby to iest: 1dna miała lat 60, 2ga 70 a 3cia 80. — Od kilku lat popełniano często w okolicach *Witorji* w *Hiszpanji* kradzieże w Kościołach, nakoniec odkryto teraz zbrodniarzy, złapano 3ch Włochów którzy się włoczyli w tej okolicy pod pozorem narządzania Kotłów, ci zbrodniarze wydali także do 20 osób przechowuiących skradzione rzeczy. — Podczas ostatniego wielkiego tłoku do kantorów Wexlowych w *Londynie*, gdzie wszyscy Ludzie żądali prędkiego oddania swoich pieniędzy od Bankierów, u których ie złożyli, pewny bankier wypłacił w 4 dniach miljon 700,000 funtów szterlin: (68 miljo: złp:). Bankier ten siedział sam w kantorze, którego zamknięcie wstrzymał godziną, aby okazał możność zaspokoienia swoich wierzycieli. — Inżynier *Szevalje*, Optyk Króla Jmci *Francuzkiego* i Xżąt rodziny iego, wynalazł *lazurowe Okulary*, których użycie najsłabszemu nawet oku przywraca bystrość, zwłaszcza oczom z *kataraktу* wyleczonym. *Ateneum* sztuk poleciło Kommissji doświadczyć tego wynalazku, która go skutecznym uznała. — Pewny Siodlarz w *Kambre*, w Niderlandach, podjąwszy się liwerunku dla pułku iazdy, kupił stare Siodła, i nie mało się zdziwił, gdy w iednem znich znalazł znaczną summę złotem różnych kraiów europejskich. Wypytywał się o nazwisko właściciela, i dowiedział się, iż nim był pewny stary Wachmistrz, który przez 25 lat odbywał kampanje, i umarł w lazarecie w *Saragossie*, a rodzina iego iest w ubogim stanie. Poczciwy Siodlarz szuka iej teraz i chce iej oddać znalezione pieniądze. — w Miasteczku *Lieme*, żona tamecznego *Pastora* powiła w iednym dniu *Syna* i 3 *Córki* wszystkie zdrowe. Pastor, Ojciec tych Dzieci iest autorem *Wędrówki Majstra Wilhelma.* — Odbywanie podróży w południowych *Niemczech* ułatwia się co raz bardziej, nawet przewożenie towarów teraz iest tańsze. Niedawno *Furmani* podjęli się w ciągu 36 dni, przewieść towary z *Frankfortu* do *Tryestu*, za cenę 8 reń: od cetnara, łącząc iuż w to opłatę drogową, cło i t: p: —

Jak w *Anglji* i w *Niemczech* również i we *Francji* pomnażaią się bankructwa *Bankierów*, *Kupców*, *Wexlarzów* i t: p: w ciągu zeszłego Stycznia, w *Paryżu* zbankrutowało 30 kupców. — Znowu donoszą z *Włoch* że cena *Pszenicy* podnosi się, zakupią zboże do *Afryki* w znaczney ilości. —

We *Francji* we wsi *Arsowal* gdy w roku zeszłym odbywała się *Procesja* w oktawę święta *Bożego Ciała*, pewny *Sędzia Trybunalski* iadąc karyolką nie zdjął kapelusza i przeiechał obok orszaku należącego do processji; wójt mieyscowy aresztował go, lecz Sędzia pozwał Woyta dla czego dozwolił aby processja, iak iest zwyczaj we *Francji*, nie odbyła się w *Niedziele*; gdy zaś dowiedziono że w Niedziele deszcz padał, Sędzia przegrał w Policji poprawczej, appelował do *Trybunału* a później do *Sądu Królewskiego* i skazany został na 8 dzienne więzienie oraz opłatę kosztów prawnych.

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Słubicki b. Jenerał z Jzbicy. — Zaborowski Walenty Oby: z Zaborowa. — Gęślicki Woj: Oby: z Kalisza. — Potkańska Marjanna Oby: z Winiawy. — Jaroszewski Józef Oby: z Lubowina. — Borowicki Jan Obywa: z Patowca. — Broniewski Jakób Oby: z Łowicza. — Dąbrowski Józef Oby: z Starej Wsi. — Krzysztofowicz Grze: Oby: z Lublina. — Łubiński Franci: Hra: z Wołynia. — Zabłocki Sędzia z Swiniar. — Czasny Kommissarz z Kamieńca Podolskiego. — Uczyński Tomasz Oby: z Maleli.

DONIESIENIA.

Ogród przy ulicy Zielonej Nr 2070 z pomieszkaniem stosownem do trzymania Kawy, iest do wynaięcia od Wielkiej-Nocy. Jest to samo mieysce które w roku zeszłym pod znakiem Kawa i podwieczórki w ogrodzie było licznie uczęszczane i potrafiło zasłużyć na pochwałę Szanownej Publiczności. Dowiedzieć się u właścicielki domu.

Dnia 8 Marca r.b. o godzinie 9 zrana w domu przy ulicy Bednarskiej Nr 2677 sprzedane będą ruchomości iako to: Sekretarka, 2 Komody e.t.c. za gotowe pieniądze. — Antoni Hejzer Kom: Sąd.

Kto zgubił Kluczyk z piórkiem złotem do wykałania zębów; może odebrać w Drukarni Kurjera.

Sekwestrator Cyr: 2go. — Zawiadamia Obywateli i mieszkanie maiących w Warszawie, iż w dniu 13 b.m. r.t. pod Nr 1841 przy ulicy Zakroczymskiej stoiącej, Dom przez publiczną licytacją z zaiazdem i ogrodem i kręgielnią, na rok ieden, z południa o godzinie 2 na satysfakcją podatków wypuszczonym będzie, vadium złp: 200 na zalicytowaną summę Licytant, półroczną ma złożyć. — F. Gaiewski Nr. 325.

Dzierżawca Podatku Koszernego Pow: Błońskiego. Niżej podpisany ponawiaiąc uwiadomienie przezemnie do Kurjera Nr 50 podane, względem zawiadomienia Starozakonnych, podatki koszernego Hasklowi Najman z Błonia opłacaiących iżby takowego podatku nikomu nie płacili prócz Abrachamowi Frajtag, albowiem tenże Najman Aktem urzędowym rzeczony podatek na rzecz Abrahama Frajtag odstąpił, wzywam zatem WW. Burmistrzów i Wójtów, iżby raczyli ostrzedz Starozakonnych w tymże Powiecie Błońskim, aby tego podatku, nikomu lecz samemu Frajtag opłacali, albowiem powtórnie zapłacić będą musieli. — A. Szwajtzer z Łęczycy.

☞ Mąki Marymontskiej najprzednieyszej z zdrowej Pszenicy, dostać można każdego czasu pod Nr 784 przy ulicy Elektoralnej w Młynie Fr: Roeslera.

w Domu pod Nr 1971 przy ulicy Gwardjackiej iest do naięcia od Wielkiej Nocy Stancja złożona z kilku pokoi z Kuchnią, Stajnią, Wozownią, Ogrodem i wszelkiemi wygodami, tamże o dalszej informacji dowiedzieć się można.

Lustra, Pantaljon i inne meble są z wolnej ręki do przedania w domu przy ulicy Krakowskie Przedmieście pod Nr 385 na 2 piętrze, zawsze przed południem.

Francuz rodowity, posiadaiący przytem ięzyk polski i niemiecki, trudniący się przez lat kilkanaście dawaniem lekcji i maiący świadectwa zupełnego zadowolnienia Państwa u których zostawał, życzy sobie przyiąć podobny obowiązek w domu iakim na Prowincji lub w Warszawie. Wiadomość przy ulicy Bielańskiej na Tłumackiem w domu Szymanowskiego pod Nr 600.

w Dniu 2 Marca b.r. Pies wyżeł, w łaty kasztanowate, dropiaty i Suka charcica buro morągowata, ogon na końcu biały, iedna noga na kolanie ranna ieszcze niezagoiona, zginęły. Uprasza się szanownych znalazców aby takowe za wynadgrodzeniem dukatów 2 do Murgrabiego domu N 1346 dawniej JW. Jen: Rożnieckiego zwany przy ulicy Mazowieckiej oddać raczyli.